

Uchwała Nr III/16/2018
Rady Gminy Rozdrażew
z dnia 21 grudnia 2018r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na obszarze Gminy Rozdrażew na 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 1030 ze zm.) uchwala się co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na obszarze Gminy Rozdrażew na rok 2019 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rozdrażew.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Rozdrażewie i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiesław Jankowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Wójt przedkłada Radzie Gminy projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Celem Programu jest rozwiązywanie problemów związanych z narkomanią na terenie gminy, działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie profilaktyki narkotykowej.

Przeciwdziałanie narkomanii jest zadaniem własnym gminy, a Program na rok 2019 stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

Wójt Gminy
Mariusz Dymarski

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ROZDRAŻEW NA ROK 2019

I. Wprowadzenie

Narkomania – oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju.

Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV, zakażenia wirusem żółtaczki typu B i C, infekcji przenoszonych drogą płciową, gruźlicy. Konsumenci narkotyków (uzależnieni, użytkownicy problemowi i eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnym niejednokrotnie do ich wieku. Narkomania wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przemoc, przestępczość, bezdomność oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm).

Narkomania jest obecnie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce. Szczególnie narażone na nią są dzieci i młodzież. Wynika to głównie z powodu lekceważenia problemu i panującą modę na zażywanie substancji psychotropowych oraz doniesień internetowych opisujących działanie narkotyków jako znoszących stres i zmęczenie, a przynoszących luz, dobre samopoczucie i wesołość.

II. Podstawa Prawna

W Polsce podstawą prawną do działań w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.) Ustawa obejmuje zagadnienia, które należą do zadań własnych gminy i mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. Realizację działań na szczeblu lokalnym prowadzone są w oparciu o gminny program przeciwdziałania narkomanii, uchwalany corocznie przez Radę Gminy zawierający cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia oraz stanowiący część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 - Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznej w zdrowiu.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego NPZ nr 2 :

„Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” jest określony w Krajowym programie przeciwdziałania narkomanii.

Cele i zadania określone w Gminnym programie przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Rozdrażew na rok 2018 są spójne z Narodowym Programem Zdrowia i będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją

projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. Zadania na rzecz ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP

2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne:

1) edukacja zdrowotna:

- prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.

2. upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychotropowych oraz ich rodzin przez bieżącą analizę baz danych i ich udostępnianie.

2.2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w tym:

1) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej,

2) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,

4) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST

2.3. Profilaktyka

2.3.1. Profilaktyka uniwersalna, w tym:

1) poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychotropowych i innych zachowań ryzykownych, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,

2) poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

2.3.2. profilaktyka selektywna, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalne działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby)

2) poszerzenie i udoskonalenie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji

programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych , w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk marginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychotropowych w sposób okazjonalny.

2.3.3. profilaktyka wskazująca, w tym:

3) poszerzenie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

2.4.1. Zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych,

1) wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną, wsparcie społeczne i socjalne, programy wymiany igieł i strzykawek(zapobieganie zakażeniom przenoszonym drogą krwi- HIV, HBV, HCV itd.)

4) rozwijanie dostępu leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających , substancji psychotropowych i NSP

6) wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP

7) zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększenie dostępności do istniejących form wsparcia.

2.5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych, w tym:

2) realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej(m.in. ESPAD, „Młodzież”), prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA.

III. Skala problemów

Ogólnokrajowe wyniki badań wskazują, że w opinii dorosłych Polaków problem narkomanii nie należy do najważniejszych problemów społecznych. Jednak większość dostrzega ryzyko szkód związane z używaniem substancji psychoaktywnych, a także posiada świadomość szczególnego zagrożenia młodzieży narkotykami. Dane wskazują, iż 16% badanej młodzieży (15-16 lat) deklarowało jednorazowy kontakt z marihuaną i haszyszem, a 4% przyznało się do co najmniej jednorazowego użycia amfetaminy. W skali kraju rozpowszechniło się także zjawisko używania środków odurzających i substancji psychotropowych wśród dzieci i młodzieży.

Rozmiary zjawiska narkomanii na terenie naszej gminy nie są w pełni znane. Jednak w ostatnich latach pojawiały się pojedyncze sygnały i interwencje związane z używaniem narkotyków, które były przyczyną m.in. konfliktów w rodzinie. Nieliczne osoby nadużywające alkoholu przyznawały się także do zażywania środków psychotropowych. Z pozyskanych danych z Komisarzatu Policji w Koźminie Wlkp. wg stanu na dzień 20 X br. wynika jednak, że na terenie naszej gminy w roku bieżącym nie prowadzono żadnych spraw związanych z narkotykami.

W roku bieżącym zlecono przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych występujących na terenie naszej gminy. Badania ankietowe przeprowadziła Oficyna Profilaktyczna z Krakowa. Badaniem objętych zostało 100 osób dorosłych, 190 uczniów i 10 sprzedawców napojów alkoholowych.

Badanie ankietowe dzieci i młodzieży.

W badaniu ankietowym na terenie Gminy Rozdrażew w szkołach podstawowych wzięło udział 190 uczniów, gdzie 55% próby stanowiły dziewczęta, 45% chłopcy. 24% respondentów to uczniowie klasy VIII, 31% społeczności stanowili uczniowie klasy III gimnazjum. 20% badanych uczęszcza do VI klasy, 14% to uczniowie klasy VII, 8% do V klasy szkoły podstawowej, a 3% - IV.

Zdecydowana większość respondentów przeczy temu, aby spożywali środki psychoaktywne. Wg diagnozy 8% badanych ma za sobą inicjację narkotykową czego 40% przeszło ją w wieku 8-10 lat.

Na pytanie o motywy sięgnięcia po środki psychoaktywne, badani uczniowie podali, że chcieli się dobrze bawić (50%), a także kierowała nimi ciekawość (64%) oraz chęć zrelaksowania się (43%). 29% wskazało na chęć zaimponowania w towarzystwie, 21% na presję grupy i bycie modnym. 14% ankietowanych narkotyk otrzymało nieświadomie. Większość z nich po narkotyki sięga w domu (38%). Część uczniów środki psychoaktywne zażywała na terenie szkoły (31%), jak również podczas wycieczek szkolnych (31%). Respondenci również wskazali na bar/klub (15%) i kolegę/koleżankę (15%).

Zdecydowana większość badanej populacji uczniów (83%), twierdzi, że nie zna miejsc, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze w swojej miejscowości. 4% wskazało na inne, bliżej przez nich nieokreślone miejsca, 3% uważa, że narkotyki lub dopalacze można kupić na osiedlu, w centrum miejscowości (4%), w szkole (4%), w dyskotecie (2%) i w siłowni (3%). Aż 9% zna konkretną osobę rozprowadzającą środki psychoaktywne.

Badanie ankietowe dorosłych mieszkańców gminy.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Gminy Rozdrażew wzięło udział 100 mieszkańców. Spośród badanych 59% stanowiły kobiety, a 41% mężczyźni.

Jak wynika z analizy danych, 4% respondentów eksperymentowało ze środkami psychoaktywnymi (jednokrotnie).

Osoby które mają za sobą inicjację narkotykową zażywały marihuanę (75%) oraz amfetaminę (25%). W kolejnym pytaniu badanie mieli określić z jakich powodów zażyli narkotyki. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 50% respondentów sięgnęła po środki psychoaktywne dla towarzystwa, 25% pod wpływem znajomych, kolejne 25% - dla lepszej zabawy.

Na pytanie dotyczące możliwości pozyskania narkotyków na terenie zamieszkiwanej miejscowości, respondenci odpowiedzieli, że nie wiedzą czy istnieje możliwość zakupu narkotyków (53%). Część mieszkańców twierdzi, że jest trudny do środków psychoaktywnych (18%), a dla 13% są łatwo dostępne. Dla 14% badanych narkotyki są całkowicie niedostępne. 7% respondentów zna konkretną osobę, u której można kupić narkotyki.

IV. Cele programu:

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii ma na celu prowadzenie oddziaływań zapobiegawczych, informacyjno- edukacyjnych, skierowanych dla społeczności lokalnej w szczególności zwiększającej wiedze na temat skutków używania narkotyków, środków odurzających i substancji psychotropowych mającej na celu ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych i prawnych oraz propagowanie zdrowego stylu życia zgodnie założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

V. Finansowanie:

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Rozdrażew na rok 2018 w dziale 851 „ochrona zdrowia”, rozdział 85153 „zwalczanie narkomanii” w wysokości 8.720, - zł.

VI. Zadania programu

zadania	finansowanie
1.Upowszechnienie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, (2.1.1.)	
2. Upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz dot. konsekwencji zdrowotnej, społecznej i prawnej zażywania narkotyków i dopalaczy (ulotki, plakaty, informator, stron internetowa) (2.1.1)	500,-
3. Finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, (2.2.1.)	800,-
4. Dofinansowanie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie zajmującej się pomocą psychologiczną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką, terapią związaną z narkomanią,	3.000,-
5. Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych (dla dzieci, młodzieży, rodziców) w ramach profilaktyki uniwersalnej (2.3.1.) w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych promujących zdrowy styl życia.	3.700,-
6. Prowadzenie punktu konsultacyjnego	720,-
RAZEM:	8.720,-

(w nawiasach nr celu operacyjnego NPZ)

VII. Realizatorzy programu:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozdrażewie,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozdrażewie,
- 3) Placówki oświatowe na terenie gminy Rozdrażew,
- 4) Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiesław Jankowski